

JAK ANALIZOWAĆ DANE z BIBLIOTEKĄ PANDAS

PRAKTYCZNE WPROWADZENIE

————— WYDANIE II —————

DANIEL Y. CHEN

Tytuł oryginału: Pandas for Everyone: Python Data Analysis
(Addison-Wesley Data & Analytics Series), 2nd Edition

Tłumaczenie: Piotr Pilch

ISBN: 978-83-289-0151-3

Authorized translation from the English language edition, entitled Pandas for Everyone: Python Data Analysis, 2nd Edition by Daniel Chen, published by Pearson Education, Inc, publishing as Addison-Wesley Professional, Copyright © 2023 Pearson Education, Inc.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from Pearson Education, Inc.

Polish language edition published by Helion S.A., Copyright © 2023.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<https://helion.pl/user/opinie/jaanp2>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Pliki z przykładami omawianymi w książce można znaleźć pod adresem:

<https://ftp.helion.pl/przyklady/jaanp2.zip>

Helion S.A.

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel. 32 230 98 63

e-mail: helion@helion.pl

WWW: <https://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Printed in Poland.

- Kup książkę
- Poleć książkę
- Oceń książkę

- Księgarnia internetowa
- Lubię to! » Nasza społeczność

Spis treści

Słowo wstępne do wydania drugiego	15
Słowo wstępne do wydania pierwszego	17
Przedmowa	19
Podziękowania	27
O autorze	31
Zmiany w wydaniu drugim	32
Część I Wprowadzenie	33
Rozdział 1 Typ danych DataFrame biblioteki Pandas — podstawy	35
1.1. Wprowadzenie	35
Cele rozdziału	36
1.2. Ładowanie pierwszego zbioru danych	36
1.3. Sprawdzanie kolumn, wierszy i komórek	39
1.3.1. Wybieranie i określanie podzbioru kolumn na podstawie nazwy	39
1.3.2. Określanie podzbioru wierszy	43
1.3.3. Określanie podzbioru wierszy za pomocą numeru wiersza: atrybut <code>.iloc[]</code>	45
1.3.4. Użycie kombinacji	47
1.3.5. Określanie podzbioru wierszy i kolumn	53
1.4. Obliczenia grupowane i agregowane	54
1.4.1. Średnie grupowane	55
1.4.2. Liczebności grupowane	58
1.5. Podstawowy wykres	58
Podsumowanie	59

Rozdział 2	Struktury danych biblioteki Pandas — podstawy	61
	Cele rozdziału	61
2.1.	Tworzenie własnych danych	61
2.1.1.	Tworzenie obiektu Series	62
2.1.2.	Tworzenie obiektu DataFrame	63
2.2.	Obiekty Series	63
2.2.1.	Obiekt Series przypomina typ ndarray	65
2.2.2.	Określanie podzbioru wartości boolowskich: obiekt Series	67
2.2.3.	Operacje są automatycznie wyrównywane i wektoryzowane (rozgłaszanie)	69
2.3.	Obiekt DataFrame	72
2.3.1.	Części obiektu DataFrame	72
2.3.2.	Określanie podzbioru wartości boolowskich: obiekt DataFrame	73
2.3.3.	Operacje są automatycznie wyrównywane i wektoryzowane (rozgłaszanie)	73
2.4.	Wprowadzanie zmian w obiektach Series i DataFrame	75
2.4.1.	Dodawanie dodatkowych kolumn	75
2.4.2.	Bezpośrednie modyfikowanie kolumny	76
2.4.3.	Modyfikowanie kolumn za pomocą metody .assign()	79
2.4.4.	Usuwanie wartości	81
2.5.	Eksportowanie i importowanie danych	81
2.5.1.	„Peklowanie”	82
2.5.2.	Format danych CSV	84
2.5.3.	Excel	84
2.5.4.	Format Feather	86
2.5.5.	Projekt Arrow	87
2.5.6.	Słownik	87
2.5.7.	Format JSON	88
2.5.8.	Inne typy danych wyjściowych	91
	Podsumowanie	92
Rozdział 3	Tworzenie wykresów — podstawy	93
	Cele rozdziału	93
3.1.	Dlaczego warto wizualizować dane?	93
3.2.	Podstawy obsługi biblioteki matplotlib	94
3.2.1.	Obiekty rysunków i podwykresy z osiami	95
3.2.2.	Anatomia rysunku	99
3.3.	Tworzenie graficznych wizualizacji danych statystycznych za pomocą biblioteki matplotlib	100
3.3.1.	Jednozmiennność (pojedyncza zmienna)	101
3.3.2.	Dwuzmiennność (dwie zmienne)	101
3.3.3.	Dane wielozmienne	103

3.4. Biblioteka seaborn	105
3.4.1. Jednozmienność	106
3.4.2. Dane dwuzmienne	110
3.4.3. Dane wielozmienne	120
3.4.4. Aspekty	124
3.4.5. Style i kompozycje biblioteki seaborn	129
3.4.6. Jak korzystać z dokumentacji biblioteki seaborn?	133
3.4.7. Interfejs biblioteki seaborn następnej generacji	135
3.5. Metoda tworzenia wykresów za pomocą biblioteki Pandas	136
3.5.1. Histogram	136
3.5.2. Wykres gęstości	137
3.5.3. Wykres punktowy	137
3.5.4. Wykres przedziałów sześciokątnych (hexbin)	138
3.5.5. Wykres pudełkowy	139
Podsumowanie	140
Rozdział 4 Dane uporządkowane	141
Cele rozdziału	142
Uwaga dotycząca niniejszego rozdziału	142
4.1. Kolumny zawierają wartości, a nie zmienne	142
4.1.1. Utrwalenie jednej kolumny	142
4.1.2. Utrwalenie wielu kolumn	145
4.2. Kolumny zawierają wiele zmiennych	146
4.2.1. Osobne dzielenie i dodawanie kolumn	147
4.2.2. Dzielenie i łączenie kolumn w jednym kroku	149
4.3. Zmienne znajdują się w wierszach i kolumnach	150
Podsumowanie	153
Rozdział 5 Zastosowanie funkcji	154
Cele rozdziału	154
Uwaga dotycząca niniejszego rozdziału	155
5.1. Elementarz funkcji	155
5.2. Zastosowanie funkcji (podstawy)	156
5.2.1. Zastosowanie funkcji względem obiektu Series	157
5.2.2. Zastosowanie funkcji względem obiektu DataFrame	158
5.3. Funkcje wektoryzowane	161
5.3.1. Wektoryzacja za pomocą biblioteki NumPy	162
5.3.2. Wektoryzacja za pomocą biblioteki Numba	163
5.4. Funkcje lambda (funkcje anonimowe)	164
Podsumowanie	165

Część II	Przetwarzanie danych	167
Rozdział 6	Łączenie danych	169
	Cele rozdziału	169
	6.1. Łączenie zbiorów danych	169
	6.2. Konkatenacja	170
	6.2.1. Części przeglądowe obiektu DataFrame	171
	6.2.2. Dodawanie wierszy	171
	6.2.3. Dodawanie kolumn	174
	6.2.4. Konkatenacja z różnymi indeksami	175
	6.3. Jednostki obserwacyjne w obrębie wielu tabel	178
	6.3.1. Ładowanie wielu plików za pomocą pętli	180
	6.3.2. Ładowanie wielu plików przy użyciu listy składanej	182
	6.4. Scalanie wielu zbiorów danych	183
	6.4.1. Scalanie typu „jedna z jedną”	185
	6.4.2. Scalanie typu „wiele z jedną”	186
	6.4.3. Scalanie typu „wiele z wieloma”	187
	6.4.4. Sprawdzanie wyników pracy za pomocą asercji	189
	Podsumowanie	189
Rozdział 7	Normalizacja danych	190
	Cele rozdziału	190
	7.1. Wiele jednostek obserwacyjnych w tabeli (normalizacja)	190
	Podsumowanie	194
Rozdział 8	Operacje grupowania: dzielenie, stosowanie i łączenie	195
	Cele rozdziału	196
	8.1. Agregacja	196
	8.1.1. Podstawowa agregacja danych grupowanych z jedną zmienną	196
	8.1.2. Wbudowane metody agregacji	198
	8.1.3. Funkcje agregacji	199
	8.1.4. Użycie wielu funkcji jednocześnie	202
	8.1.5. Zastosowanie słownika w metodzie .agg() lub .aggregate()	202
	8.2. Transformacja	204
	8.2.1. Przykład wyniku standardowego z	204
	8.2.2. Przykład z brakującymi wartościami	206
	8.3. Filtrowanie	208
	8.4. Obiekt pandas.core.groupby.DataFrameGroupBy	209
	8.4.1. Grupy	209
	8.4.2. Obliczenia w ramach grupowania obejmujące wiele zmiennych	210
	8.4.3. Wybieranie grupy	211
	8.4.4. Iteracja w obrębie grup	211

8.4.5. Wiele grup	213
8.4.6. „Spłaszczanie” wyników (.reset_index())	213
8.5. Zastosowanie obiektu MultiIndex	214
Podsumowanie	218
Część III Typy danych	219
Rozdział 9 Brakujące dane	221
Cele rozdziału	221
9.1. Czym jest wartość NaN?	221
9.2. Skąd biorą się brakujące wartości?	223
9.2.1. Ładowanie danych	223
9.2.2. Scalone dane	224
9.2.3. Wartości wprowadzane przez użytkownika	225
9.2.4. Ponowne indeksowanie	226
9.3. Zajmowanie się brakującymi danymi	227
9.3.1. Znajdowanie brakujących danych i określanie ich ilości	228
9.3.2. Oczyszczanie danych z brakującymi wartościami	229
9.3.3. Obliczenia uwzględniające brakujące dane	233
9.4. Brakująca wartość NA wbudowana w bibliotecę Pandas	234
Podsumowanie	235
Rozdział 10 Typy danych	236
Cele rozdziału	236
10.1. Typy danych	236
10.2. Przekształcanie typów	237
10.2.1. Konwersja do postaci obiektów łańcuchów	237
10.2.2. Przekształcanie w wartości liczbowe	238
10.3. Dane kategoryjne	242
10.3.1. Przekształcanie w kategorię	242
10.3.2. Przetwarzanie danych kategoryjnych	243
Podsumowanie	244
Rozdział 11 Łańcuchy i dane tekstowe	245
Wprowadzenie	245
Cele rozdziału	245
11.1. Łańcuchy	245
11.1.1. Określanie podzbioru i dzielenie łańcuchów	246
11.1.2. Uzyskanie ostatniego znaku łańcucha	247
11.2. Metody łańcuchowe	249
11.3. Dodatkowe metody łańcuchowe	251
11.3.1. Metoda join	251
11.3.2. Metoda splitlines	251

11.4. Formatowanie łańcuchów (f-łańcuchy)	253
11.4.1. Formatowanie liczb	254
11.5. Wyrażenia regularne	255
11.5.1. Dopasowanie wzorca	257
11.5.2. Pamiętaj, jakich używasz wzorców wyrażeń regularnych	259
11.5.3. Znajdowanie wzorca	261
11.5.4. Zastępowanie wzorca	261
11.5.5. Kompilowanie wzorca	262
11.6. Biblioteka regex	263
Podsumowanie	264
Rozdział 12 Daty i godziny	265
Cele rozdziału	265
12.1. Obiekt datetime języka Python	265
12.2. Przekształcanie do postaci ramki danych	266
12.3. Ładowanie danych zawierających daty	269
12.4. Wyodrębnianie składników daty	270
12.5. Obliczenia obejmujące daty i obiekty timedelta	273
12.6. Metody obiektu datetime	274
12.7. Uzyskiwanie danych notowań giełdowych	277
12.8. Określanie podzbioru danych na podstawie dat	278
12.8.1. Obiekt DatetimeIndex	279
12.8.2. Obiekt TimedeltaIndex	280
12.9. Zakresy dat	281
12.9.1. Częstotliwości	283
12.9.2. Przesunięcia	284
12.10. Wartości przesuujące	284
12.11. Ponowne próbkowanie	290
12.12. Strefy czasowe	292
12.13. Biblioteka Arrow do lepszej obsługi dat i godzin	294
Podsumowanie	294
Część IV Modelowanie danych	295
Rozdział 13 Regresja liniowa (wynikowa zmienna ciągła)	297
13.1. Prosta regresja liniowa	297
13.1.1. Użycie biblioteki statsmodels	298
13.1.2. Zastosowanie biblioteki scikit-learn (sklearn)	299
13.2. Regresja wielokrotna	301
13.2.1. Użycie biblioteki statsmodels	301
13.2.2. Zastosowanie biblioteki scikit-learn (sklearn)	302

13.3. Modele ze zmiennymi kategoryjnymi	303
13.3.1. Zmienne kategoryjne w bibliotece statsmodels	303
13.3.2. Zmienne kategoryjne w bibliotece scikit-learn (sklearn)	305
13.4. Kodowanie One-Hot w bibliotece scikit-learn z wykorzystaniem potoków transformera	307
Podsumowanie	309
Rozdział 14 Uogólnione modele liniowe	310
Coś o tym rozdziale	310
14.1. Regresja logistyczna (binarna zmienna wyjściowa)	310
14.1.1. Użycie biblioteki statsmodels	312
14.1.2. Zastosowanie biblioteki sklearn	314
14.1.3. Zachowaj ostrożność w przypadku domyślnych wartości biblioteki scikit-learn (sklearn)	315
14.2. Regresja Poissona (ilościowa zmienna wynikowa)	317
14.2.1. Użycie biblioteki statsmodels	317
14.2.2. Ujemna regresja dwumianowa w przypadku nadmiernej dyspersji	319
14.3. Bardziej uogólnione modele liniowe	321
Podsumowanie	322
Rozdział 15 Analiza przeżycia	323
15.1. Dane analizy przeżycia	324
15.2. Krzywe Kaplana-Meiera	324
15.3. Model proporcjonalnego hazardu Coxa	326
15.3.1. Testowanie założeń modelu Coxa	327
Podsumowanie	328
Rozdział 16 Diagnostyka modeli	329
16.1. Residua	329
16.1.1. Wykresy kwantylowe K-K	332
16.2. Porównanie wielu modeli	334
16.2.1. Korzystanie z modeli liniowych	334
16.2.2. Zastosowanie uogólnionych modeli liniowych	337
16.3. Walidacja krzyżowa k-krotna	339
Podsumowanie	342
Rozdział 17 Regularyzacja	343
17.1. Dlaczego regularyzacja?	343
17.2. Regresja LASSO	345
17.3. Regresja grzbietowa	346
17.4. Sieć elastyczna	347
17.5. Walidacja krzyżowa	349
Podsumowanie	350

Rozdział 18	Klasteryzacja	351
18.1.	k-średnie	351
18.1.1.	Ograniczanie liczby wymiarów za pomocą analizy PCA	353
18.2.	Klastrowanie hierarchiczne	357
18.2.1.	Klastrowanie kompletne	358
18.2.2.	Klastrowanie pojedyncze	358
18.2.3.	Klastrowanie ze średnią	359
18.2.4.	Klastrowanie z centroidem	360
18.2.5.	Klastrowanie metodą Warda	360
18.2.6.	Ręczne ustawianie progu	361
	Podsumowanie	361
Część V	Podsumowanie	363
Rozdział 19	Świat poza obrębem biblioteki Pandas	365
19.1.	Stos do obliczeń (naukowych)	365
19.2.	Wydajność	366
19.2.1.	Pomiar czasu wykonywania kodu	366
19.2.2.	Profilowanie kodu	366
19.2.3.	Moduł <code>concurrent.futures</code>	366
19.3.	Dask	367
19.4.	Siuba	367
19.5.	Ibis	367
19.6.	Polars	367
19.7.	PyJanitor	368
19.8.	Pandera	368
19.9.	Uczenie maszynowe	368
19.10.	Publikowanie	368
19.11.	Panele kontrolne	369
	Podsumowanie	369
Rozdział 20	Działanie w pojedynkę jest niebezpieczne!	370
20.1.	Lokalne spotkania	370
20.2.	Konferencje	371
20.3.	The Carpentries	371
20.4.	Podcasty	372
20.5.	Inne zasoby	372
	Podsumowanie	372

Dodatki	373
Dodatek A	Mapy pojęć 375
Dodatek B	Instalacja i konfiguracja 378
	B.1. Instalacja języka Python 378
	B.1.1. Anaconda 378
	B.1.2. Miniconda 379
	B.1.3. Odinstalowywanie dystrybucji Anaconda lub Miniconda 379
	B.1.4. pyenv 379
	B.2. Instalowanie pakietów języka Python 380
	B.3. Pobieranie zbiorów danych używanych w książce 380
Dodatek C	Wiersz poleceń 382
	C.1. Instalacja 382
	C.1.1. System Windows 382
	C.1.2. System Mac 383
	C.1.3. System Linux 383
	C.2. Podstawy 383
Dodatek D	Szablony projektowe 384
Dodatek E	Zastosowanie języka Python 385
	E.1. Wiersz poleceń i edytor tekstu 385
	E.2. Python i IPython 386
	E.3. Jupyter 386
	E.4. Zintegrowane środowiska programistyczne IDE 387
Dodatek F	Katalogi robocze 388
Dodatek G	Środowiska 390
	G.1. Środowiska systemu conda 390
	G.2. Pyenv + Pipenv 392
Dodatek H	Instalacja pakietów 394
	H.1. Aktualizowanie pakietów 395
Dodatek I	Importowanie bibliotek 396
Dodatek J	Styl kodu 398
	J.1. Znaki podziału wiersza w kodzie 398
Dodatek K	Kontenery: listy, krotki i słowniki 400
	K.1. Listy 400
	K.2. Krotki 401
	K.3. Słowniki 402

Dodatek L	Określanie wartości za pomocą składni wycinków	404
Dodatek M	Pętle	406
Dodatek N	Listy składane	408
Dodatek O	Funkcje	410
	O.1. Parametry domyślne	412
	O.2. Parametry arbitralne	412
	O.2.1. Wyrażenie *args	413
	O.2.2. Wyrażenie **kwargs	413
Dodatek P	Zakresy i generatory	414
Dodatek Q	Przypisanie wielokrotne	416
Dodatek R	Typ ndarray biblioteki NumPy	418
Dodatek S	Klasy	420
Dodatek T	Komunikat SettingWithCopyWarning	422
	T.1. Modyfikowanie podzbioru danych	422
	T.2. Zastępowanie wartości	424
	T.3. Dodatkowe zasoby informacji	425
Dodatek U	Tworzenie łańcuchów metod	426
Dodatek V	Czas wykonywania kodu	428
Dodatek W	Formatowanie łańcuchów	430
	W.1. Formatowanie w stylu języka C	430
	W.2. Formatowanie łańcuchów: metoda .format()	431
	W.3. Formatowanie liczb	431
Dodatek X	Instrukcje warunkowe (if-elif-else)	433
Dodatek Y	Przykład regresji logistycznej ze zbiorem danych ACS dla Nowego Jorku	435
	Y.0.1. Użycie biblioteki sklearn	439
Dodatek Z	Replikowanie wyników za pomocą języka R	442
	Z.1. Regresja liniowa	443
	Z.2. Regresja logistyczna	445
	Z.3. Regresja Poissona	446
	Z.3.1. Ujemna regresja dwumianowa w przypadku nadmiernej dyspersji	446
Skorowidz	.....	449

Brakujące dane

Rzadko uzyskasz zbiór danych bez żadnych brakujących wartości. Istnieje wiele reprezentacji brakujących danych. W bazach danych są to wartości NULL. W niektórych językach programowania używana jest wartość NA. Zależnie od tego, skąd uzyskasz dane, brakujące wartości mogą mieć postać pustego łańcucha ("") lub nawet wartości liczbowych, takich jak 88 lub 99. W przypadku biblioteki Pandas brakujące wartości są wyświetlane jako wartość NaN.

Cele rozdziału

- Identyfikowanie sposobu reprezentowania brakujących wartości w bibliotece Pandas.
- Przedstawienie potencjalnych sytuacji powodujących brak wartości w czasie przetwarzania danych
- Użycie różnych funkcji do uzupełniania brakujących wartości.

9.1. Czym jest wartość NaN?

Zastosowana w bibliotece Pandas wartość NaN ma swoje źródło w bibliotece *numpy*. W przypadku biblioteki Pandas brakujące wartości mogą być używane lub wyświetlane na kilka sposobów, czyli jako wartości NaN, NAN lub nan. Wszystkie te postaci są jednakowe z punktu widzenia sposobu określania brakującej wartości (zmiennoprzecinkowej), lecz nie pod względem równości. W dodatku I opisano, jak te brakujące wartości są importowane.

```
# Importowane są jedynie brakujące wartości z biblioteki numpy
from numpy import NaN, NAN, nan
```

Brakujące wartości różnią się od innych typów danych tym, że tak naprawdę nie są równe czemukolwiek (nawet samym sobie). Dane są nieobecne, dlatego nie występuje pojęcie równości.

Wartość NaN nie jest równorzędna wartości 0 ani pustemu łańcuchowi ("). To logika trójwartościowa.

```
print(NaN == True)
```

False

```
print(NaN == 0)
```

False

```
print(NaN == "")
```

False

```
print(NaN == NaN)
```

False

```
print(NaN == NAN)
```

False

```
print(NaN == nan)
```

False

```
print(nan == NAN)
```

False

Biblioteka Pandas oferuje funkcję `isnull()` służącą do sprawdzania pod kątem brakujących wartości.

```
import pandas as pd
```

```
print(pd.isnull(NaN))
```

True

```
print(pd.isnull(nan))
```

True

```
print(pd.isnull(NAN))
```

True

Biblioteka Pandas zapewnia również funkcję `notnull()` przeznaczoną do sprawdzania pod kątem istniejących wartości.

```
print(pd.notnull(NaN))
```

False

```
print(pd.notnull(42))
```

True

```
print(pd.notnull('missing'))
```

True

9.2. Skąd biorą się brakujące wartości?

Brakujące wartości mogą się pojawić w wyniku załadowania ich wraz ze zbiorem danych lub przeprowadzenia procesu ujednolicania.

9.2.1. Ładowanie danych

Dane ankiety użyte w rozdziale 6. uwzględniały zbiór danych `visited` z brakującymi danymi. Po załadowaniu tych danych biblioteka Pandas automatycznie znalazła komórkę brakujących danych i zapewniła nam ramkę danych z wartością `NaN` w odpowiedniej komórce. W przypadku funkcji `read_csv()` z wczytywaniem brakujących wartości są powiązane trzy parametry: `na_values`, `keep_default_na` i `na_filter`.

Parametr `na_values` umożliwia określenie dodatkowych brakujących wartości lub wartości `NaN`. Masz możliwość przekazania obiektu typu `str` (czyli łańcucha) języka Python lub obiektu podobnego do listy, aby w chwili wczytania pliku w kodzie został on automatycznie rozpoznany jako brakujące wartości. Domyślne brakujące wartości, takie jak `NAN`, `NaN` lub `nan`, są oczywiście już dostępne, dlatego parametr ten nie zawsze jest stosowany. W niektórych danych związanych ze służbą zdrowia brakująca wartość może być reprezentowana przez liczbę 99. W celu skorzystania z niej należałoby użyć przypisania `na_values=[99]`.

Parametr `keep_default_na` typu `bool` (czyli taki, dla którego używa się wartości boolowskiej `True` lub `False`) umożliwia określenie, czy jakiegokolwiek dodatkowe wartości muszą być rozpatrywane jako brakujące. Domyślnie parametr ten ma wartość `True`, co oznacza, że wszelkie dodatkowe brakujące wartości określone za pomocą parametru `na_values` będą dołączane do listy brakujących wartości. Dla parametru `keep_default_na` można jednak ustawić też wartość `False` (`keep_default_na=False`), która sprawi, że zostaną użyte *tylko* brakujące wartości podane za pomocą parametru `na_values`.

I wreszcie, parametr `na_filter` typu `bool` określi, czy jakiegokolwiek wartości będą odczytywane jako brakujące. Wartość domyślna `True` tego parametru (`na_filter=True`) oznacza, że brakujące wartości będą kodowane w postaci wartości `NaN`. Jeśli zastosuje się przypisanie `na_filter=False`, nic nie będzie ponownie kodowane jako brakująca wartość. Parametr `na_filter` może być traktowany jako sposób na wyłączenie wszystkich parametrów ustawionych w powiązaniu z parametrami `na_values` i `keep_default_na`. Bardziej prawdopodobne jest jednak to, że parametr `na_filter` zostanie użyty, gdy będziesz chciał osiągnąć wzrost wydajności w wyniku załadowania danych bez brakujących wartości.

```
# Określenie lokalizacji danych
visited_file = 'data/survey_visited.csv'
```

```
print(pd.read_csv(visited_file))
```

	ident	site	dated
0	619	DR-1	1927-02-08
1	622	DR-1	1927-02-10
2	734	DR-3	1939-01-07
3	735	DR-3	1930-01-12
4	751	DR-3	1930-02-26
5	752	DR-3	NaN

```
6 837 MSK-4 1932-01-14
7 844 DR-1 1932-03-22
```

```
print(pd.read_csv(visited_file, keep_default_na=False))
```

```
   ident  site      dated
0    619  DR-1  1927-02-08
1    622  DR-1  1927-02-10
2    734  DR-3  1939-01-07
3    735  DR-3  1930-01-12
4    751  DR-3  1930-02-26
5    752  DR-3
6    837  MSK-4  1932-01-14
7    844  DR-1  1932-03-22
```

```
print(
    pd.read_csv(visited_file, na_values=[""], keep_default_na=False)
)
```

```
   ident  site      dated
0    619  DR-1  1927-02-08
1    622  DR-1  1927-02-10
2    734  DR-3  1939-01-07
3    735  DR-3  1930-01-12
4    751  DR-3  1930-02-26
5    752  DR-3         NaN
6    837  MSK-4  1932-01-14
7    844  DR-1  1932-03-22
```

9.2.2. Scalone dane

W rozdziale 6. wyjaśniono, jak połączyć zbiory danych. Niektóre z przykładów zamieszczonych w niniejszym rozdziale zawierały brakujące wartości w danych wyjściowych. Jeśli ponownie utworzymy scaloną tabelę z punktu 6.4.3, w danych wynikowych operacji scalania będą widoczne brakujące wartości.

```
visited = pd.read_csv('data/survey_visited.csv')
survey = pd.read_csv('data/survey_survey.csv')
```

```
print(visited)
```

```
   ident  site      dated
0    619  DR-1  1927-02-08
1    622  DR-1  1927-02-10
2    734  DR-3  1939-01-07
3    735  DR-3  1930-01-12
4    751  DR-3  1930-02-26
5    752  DR-3         NaN
6    837  MSK-4  1932-01-14
7    844  DR-1  1932-03-22
```

```
print(survey)
```

```
   taken person quant reading
```



```

0   619  dyer  rad    9.82
1   619  dyer  sal    0.13
2   622  dyer  rad    7.80
3   622  dyer  sal    0.09
4   734   pb   rad    8.41
..   ...   ...   ...   ...
16  752   roe  sal   41.60
17  837  lake  rad    1.46
18  837  lake  sal    0.21
19  837   roe  sal   22.50
20  844   roe  rad   11.25

```

```
[21 rows x 4 columns]
```

```
vs = visited.merge(survey, left_on='ident', right_on='taken')
print(vs)
```

```

   ident  site      dated  taken  person  quant  reading
0   619  DR-1  1927-02-08   619   dyer   rad    9.82
1   619  DR-1  1927-02-08   619   dyer   sal    0.13
2   622  DR-1  1927-02-10   622   dyer   rad    7.80
3   622  DR-1  1927-02-10   622   dyer   sal    0.09
4   734  DR-3  1939-01-07   734     pb   rad    8.41
..   ...   ...   ...   ...   ...   ...   ...
16  752  DR-3         NaN   752   roe   sal   41.60
17  837  MSK-4  1932-01-14   837  lake   rad    1.46
18  837  MSK-4  1932-01-14   837  lake   sal    0.21
19  837  MSK-4  1932-01-14   837   roe   sal   22.50
20  844  DR-1  1932-03-22   844   roe   rad   11.25

```

```
[21 rows x 7 columns]
```

9.2.3. Wartości wprowadzane przez użytkownika

Użytkownik również może spowodować pojawienie się brakujących wartości, tworząc na przykład wektor wartości w wyniku obliczeń lub zapewniając ręcznie przygotowany wektor. Aby bazować na przykładach z podrozdziału 2.1, utworzymy własne dane z brakującymi wartościami. Wartości NaN są poprawne zarówno w przypadku obiektów Series, jak i obiektów DataFrame.

```
# Brakująca wartość w obiekcie Series
```

```
num_legs = pd.Series({'goat': 4, 'amoeba': nan})
print(num_legs)
```

```
goat 4.0
amoeba NaN
dtype: float64
```

```
# Brakująca wartość w obiekcie DataFrame
```

```
scientists = pd.DataFrame(
    {
        "Name": ["Rosaline Franklin", "William Gosset"],
        "Occupation": ["Chemist", "Statistician"],
        "Born": ["1920-07-25", "1876-06-13"],
        "Died": ["1958-04-16", "1937-10-16"],
    })
```

```

    "missing": [NaN, nan],
  }
)
print(scientists)

```

	Name	Occupation	Born	Died	missing
0	Rosaline Franklin	Chemist	1920-07-25	1958-04-16	NaN
1	William Gosset	Statistician	1876-06-13	1937-10-16	NaN

Zauważysz, że typem danych kolumny `missing` będzie `float64`. Wynika to z tego, że brakująca wartość `NaN` z biblioteki *numpy* to wartość zmiennoprzecinkowa.

```
print(scientists.dtypes)
```

```

Name          object
Occupation    object
Born          object
Died          object
missing       float64
dtype: object

```

Masz też możliwość przypisania kolumny brakujących wartości bezpośrednio do ramki danych.

```

# Utworzenie nowej ramki danych
scientists = pd.DataFrame(
    {
        "Name": ["Rosaline Franklin", "William Gosset"],
        "Occupation": ["Chemist", "Statistician"],
        "Born": ["1920-07-25", "1876-06-13"],
        "Died": ["1958-04-16", "1937-10-16"],
    }
)

```

```

# Przypisanie kolumny brakujących wartości
scientists["missing"] = nan

```

```
print(scientists)
```

	Name	Occupation	Born	Died	missing
0	Rosaline Franklin	Chemist	1920-07-25	1958-04-16	NaN
1	William Gosset	Statistician	1876-06-13	1937-10-16	NaN

9.2.4. Ponowne indeksowanie

Kolejnym sposobem na to, by pojawiły się brakujące wartości w używanych danych, jest przeprowadzenie ponownego indeksowania ramki danych. Jest to przydatne, gdy zamierzasz dodać nowe indeksy do ramki danych, lecz nadal chcesz zachować jej oryginalne wartości. Typowe tego zastosowanie ma miejsce w sytuacji, gdy indeks reprezentuje pewien interwał czasowy, a Tobie zależy na dodaniu kolejnych dat.

Jeśli wymagane byłoby sprawdzenie lat tylko z przedziału od roku 2000 do roku 2010 na wykresie zbioru danych `Gapminder` zamieszczonym w podrozdziale 1.5, moglibyśmy wykonać te same operacje grupowane, określić podzbiór danych, a następnie ponownie go zindeksować.

```
gapminder = pd.read_csv('data/gapminder.tsv', sep='\t')

life_exp = gapminder.groupby(['year'])['lifeExp'].mean()
print(life_exp)

year
1952    49.057620
1957    51.507401
1962    53.609249
1967    55.678290
1972    57.647386
...
1987    63.212613
1992    64.160338
1997    65.014676
2002    65.694923
2007    67.007423
Name: lifeExp, Length: 12, dtype: float64
```

W celu przeprowadzenia ponownego indeksowania należy określić podzbiór danych i skorzystać z metody `.reindex()`.

```
# Określanie podzbioru danych
y2000 = life_exp[life_exp.index > 2000]
print(y2000)

year
2002    65.694923
2007    67.007423
Name: lifeExp, dtype: float64

# Ponowne indeksowanie
print(y2000.reindex(range(2000, 2010)))
```

```
year
2000      NaN
2001      NaN
2002    65.694923
2003      NaN
2004      NaN
2005      NaN
2006      NaN
2007    67.007423
2008      NaN
2009      NaN
Name: lifeExp, dtype: float64
```

9.3. Zajmowanie się brakującymi danymi

Gdy już wiadomo, jak mogą zostać utworzone brakujące wartości, dowiedzmy się, jak one funkcjonują podczas korzystania z danych.

9.3.1. Znajdowanie brakujących danych i określanie ich ilości

Jednym ze sposobów uzyskania liczby brakujących wartości jest użycie metody `count()`.

```
ebola = pd.read_csv('data/country_timeseries.csv')
```

```
# Określenie liczby istniejących wartości
print(ebola.count())
```

```
Date          122
Day           122
Cases_Guinea   93
Cases_Liberia  83
Cases_SierraLeone 87
...
Deaths_Nigeria 38
Deaths_Senegal  22
Deaths_UnitedStates 18
Deaths_Spain    16
Deaths_Mali     12
Length: 18, dtype: int64
```

Możliwe jest również odjęcie liczby wierszy istniejących danych od łącznej liczby wierszy.

```
num_rows = ebola.shape[0]
num_missing = num_rows - ebola.count()
print(num_missing)
```

```
Date          0
Day           0
Cases_Guinea   29
Cases_Liberia  39
Cases_SierraLeone 35
...
Deaths_Nigeria 84
Deaths_Senegal 100
Deaths_UnitedStates 104
Deaths_Spain    106
Deaths_Mali     110
Length: 18, dtype: int64
```

Aby określić łączną liczbę brakujących wartości dla całych danych lub konkretnej kolumny, możesz skorzystać z funkcji `count_non_zero()` biblioteki *numpy* w połączeniu z metodą `.isnull()`.

```
import numpy as np

print(np.count_nonzero(ebola.isnull()))

1214

print(np.count_nonzero(ebola['Cases_Guinea'].isnull()))

29
```

Innym sposobem ustalenia ilości brakujących danych jest użycie metod `.value_counts()` względem serii. W efekcie zostanie wyświetlona tabela częstotliwości występowania wartości. Jeśli zastosujesz parametr `dropna`, możesz też uzyskać liczbę brakujących wartości.

```
# Liczba wartości w kolumnie Cases_Guinea
cnts = ebola.Cases_Guinea.value_counts(dropna=False)
print(cnts)
```

```
NaN      29
86.0     3
495.0    2
112.0    2
390.0    2
..
1199.0   1
1298.0   1
1350.0   1
1472.0   1
49.0     1
```

```
Name: Cases_Guinea, Length: 89, dtype: int64
```

Wyniki są sortowane, dlatego możliwe jest określenie podzbioru danych wektora ilości tak, aby przyjrzeć się tylko brakującym wartościom.

```
# Wybranie wartości obiektu Series, gdzie indeks ma wartość NaN
print(cnts.loc[pd.isnull(cnts.index)])
```

```
NaN      29
Name: Cases_Guinea, dtype: int64
```

W języku Python wartość `True` odpowiada liczbie całkowitej 1, a wartość `False` jest równa wartości całkowitej 0. Możemy skorzystać z tego faktu w celu uzyskania liczby brakujących wartości przez przeprowadzenie sumowania wektora wartości boolowskich za pomocą metody `.sum()`.

```
# Sprawdzenie, czy wartość jest wartością brakującą, oraz zsumowanie wyników
print(ebola.Cases_Guinea.isnull().sum())
```

```
29
```

9.3.2. Oczyszczanie danych z brakującymi wartościami

Istnieje wiele różnych sposobów zajmowania się danymi z brakującymi wartościami. Można na przykład zastąpić takie wartości inną wartością, uzupełnić tego rodzaju dane istniejącymi danymi lub usunąć te dane ze zbioru danych.

9.3.2.1. Ponowne kodowanie lub zastępowanie

Za pomocą metody `.fillna()` można przeprowadzić ponowne kodowanie brakujących wartości do postaci innej wartości. Dla przykładu założymy, że brakujące wartości miałyby być ponownie kodowane jako wartość 0. Korzystając z metody `.fillna()`, można dokonać ponownego kodowania do konkretnej wartości.

# Uzupełnienie brakujących wartości za pomocą wartości 0 i wyświetlenie tylko pierwszych pięciu kolumn
 print(ebola.fillna(0).iloc[:, 0:5])

	Date	Day	Cases_Guinea	Cases_Liberia	Cases_SierraLeone
0	1/5/2015	289	2776.0	0.0	10030.0
1	1/4/2015	288	2775.0	0.0	9780.0
2	1/3/2015	287	2769.0	8166.0	9722.0
3	1/2/2015	286	0.0	8157.0	0.0
4	12/31/2014	284	2730.0	8115.0	9633.0
..	...	...	...	...	...
117	3/27/2014	5	103.0	8.0	6.0
118	3/26/2014	4	86.0	0.0	0.0
119	3/25/2014	3	86.0	0.0	0.0
120	3/24/2014	2	86.0	0.0	0.0
121	3/22/2014	0	49.0	0.0	0.0

[122 rows x 5 columns]

9.3.2.2. Wypełnianie do przodu

Możliwe jest zastosowanie wbudowanych metod umożliwiających wypełnianie do przodu lub wstecz. W przypadku wypełniania danymi do przodu ostatnia znana wartość (w kierunku od góry do dołu) jest używana dla następnej brakującej wartości. Dzięki temu brakujące wartości są zastępowane ostatnią znaną i zarejestrowaną wartością.

```
print(ebola.fillna(method='ffill').iloc[:, 0:5])
```

	Date	Day	Cases_Guinea	Cases_Liberia	Cases_SierraLeone
0	1/5/2015	289	2776.0	NaN	10030.0
1	1/4/2015	288	2775.0	NaN	9780.0
2	1/3/2015	287	2769.0	8166.0	9722.0
3	1/2/2015	286	2769.0	8157.0	9722.0
4	12/31/2014	284	2730.0	8115.0	9633.0
..	...	...	...	...	...
117	3/27/2014	5	103.0	8.0	6.0
118	3/26/2014	4	86.0	8.0	6.0
119	3/25/2014	3	86.0	8.0	6.0
120	3/24/2014	2	86.0	8.0	6.0
121	3/22/2014	0	49.0	8.0	6.0

[122 rows x 5 columns]

Jeżeli kolumna zaczyna się od brakującej wartości, te dane pozostaną z taką wartością, gdyż nie ma żadnej wcześniejszej wartości, która może posłużyć do wypełnienia.

9.3.2.3. Wypełnianie wstecz

Biblioteka Pandas umożliwia też wypełnianie danych wstecz. W tym przypadku najnowsza wartość (w kierunku od góry do dołu) jest stosowana do zastąpienia brakującej wartości. W ten sposób brakujące wartości są zastępowane najnowszą wartością.

```
print(ebola.fillna(method='bfill').iloc[:, 0:5])
```

	Date	Day	Cases_Guinea	Cases_Liberia	Cases_SierraLeone
0	1/5/2015	289	2776.0	8166.0	10030.0

1	1/4/2015	288	2775.0	8166.0	9780.0
2	1/3/2015	287	2769.0	8166.0	9722.0
3	1/2/2015	286	2730.0	8157.0	9633.0
4	12/31/2014	284	2730.0	8115.0	9633.0
..	...	...	...	...	...
117	3/27/2014	5	103.0	8.0	6.0
118	3/26/2014	4	86.0	NaN	NaN
119	3/25/2014	3	86.0	NaN	NaN
120	3/24/2014	2	86.0	NaN	NaN
121	3/22/2014	0	49.0	NaN	NaN

[122 rows x 5 columns]

Jeżeli kolumna jest zakończona brakującą wartością, pozostanie w takiej postaci, ponieważ nie ma żadnej nowej wartości, która mogłaby zostać użyta do wypełnienia.

9.3.2.4. Interpolacja

Interpolacja polega na zastosowaniu istniejących wartości do wypełniania wartości brakujących. Dostępnych jest wiele sposobów takiego wypełniania. W przypadku biblioteki Pandas w ramach interpolacji brakujące wartości są wypełniane w sposób liniowy. Dokładniej rzecz ujmując, brakujące wartości są tutaj traktowane tak, jakby miały być rozmieszczone w równych odstępach od siebie.

```
print(ebola.interpolate().iloc[:, 0:5])
```

	Date	Day	Cases_Guinea	Cases_Liberia	Cases_SierraLeone
0	1/5/2015	289	2776.0	NaN	10030.0
1	1/4/2015	288	2775.0	NaN	9780.0
2	1/3/2015	287	2769.0	8166.0	9722.0
3	1/2/2015	286	2749.5	8157.0	9677.5
4	12/31/2014	284	2730.0	8115.0	9633.0
..	...	...	...	...	...
117	3/27/2014	5	103.0	8.0	6.0
118	3/26/2014	4	86.0	8.0	6.0
119	3/25/2014	3	86.0	8.0	6.0
120	3/24/2014	2	86.0	8.0	6.0
121	3/22/2014	0	49.0	8.0	6.0

[122 rows x 5 columns]

Zauważ, że operacja przebiega tutaj trochę w stylu wypełniania do przodu, ale zamiast przekazywania ostatniej znanej wartości do wypełniania służą różnice między wartościami.

Metoda `.interpolate()` oferuje parametr `method`, który umożliwia zmianę metody interpolacji¹. W tabeli 9.1 zebrano wszystkie możliwe wartości, które były dostępne w czasie, gdy pisano książkę.

¹ Dokumentacja metody `.interpolate()`: <https://pandas.pydata.org/docs/reference/api/pandas.Series.interpolate.html>.

Tabela 9.1. *Możliwe wartości (w czasie tworzenia książki), które są przekazywane metodzie `.interpolate()` w ramach parametru `method`*

	Technika	Opis
1	<code>linear</code>	Umożliwia zignorowanie indeksu i potraktowanie wartości jako rozmieszczonych w równych odstępach. Jest to jedyna metoda obsługiwana w przypadku obiektów <code>MultiIndex</code> .
2	<code>time</code>	Pozwala przetwarzać dane z każdego dnia oraz dane o większej dokładności w celu przeprowadzenia interpolacji interwału o danej długości.
3	<code>index, values</code>	Używane są faktyczne wartości liczbowe indeksu.
4	<code>pad</code>	Wartości NaN są wypełniane za pomocą istniejących wartości.
5	<code>nearest, zero, slinear, quadratic, cubic, spline, barycentric, polynomial</code>	Metody są przekazywane funkcji <code>scipy.interpolate.interp1d</code> . Metody te używają wartości liczbowych indeksu.
6	<code>krogh, piecewise_polynomial, spline, pchip, akima, CubicSpline</code>	Są to elementy opakowujące metody interpolacji o podobnych nazwach zawarte w bibliotece <code>SciPy</code> .
7	<code>from_derivatives</code>	Odwołuje się do funkcji <code>scipy.interpolate.BPoly</code> .

9.3.2.5. Pomijanie brakujących wartości

Ostatnim wariantem przetwarzania danych z brakującymi wartościami jest pomijanie obserwacji lub zmiennych z takimi danymi. Zależnie od tego, ile danych brakuje, zachowywanie danych tylko kompletnych przypadków może sprawić, że będziesz dysponować bezwartościowym zbiorem danych. Być może brakujące dane nie cechują się losowością, dlatego usunięcie brakujących wartości spowoduje uzyskanie nieobiektywnego zbioru danych. Ewentualnie utrzymanie wyłącznie kompletnych danych sprawi, że pozostaniesz z danymi niewystarczającymi do przeprowadzenia analizy.

Aby usunąć brakujące dane, można użyć metody `.dropna()` i określić jej parametry kontrolujące sposób eliminowania danych. Przykładowo parametr `how` umożliwia zdecydowanie, czy wiersz (lub kolumna) jest usuwany, gdy brakuje danych reprezentowanych przez wartość `'any'` lub `'all'`. Z kolei parametr `thresh` pozwala ustalić, ile wartości innych niż NaN może istnieć przed usunięciem wiersza lub kolumny.

```
print(ebola.shape)
```

```
(122, 18)
```

Jeśli w przypadku naszego zbioru danych `Ebola` zachowamy jedynie kompletne przypadki, pozostaniemy z tylko jednym wierszem danych.

```
ebola_dropna = ebola.dropna()
print(ebola_dropna.shape)
```

```
(1, 18)
```

```
print(ebola_dropna)
```



```

      Date Day Cases_Guinea Cases_Liberia Cases_SierraLeone \
19  11/18/2014 241      2047.0      7082.0      6190.0

      Cases_Nigeria Cases_Senegal Cases_UnitedStates Cases_Spain \
19      20.0      1.0      4.0      1.0

      Cases_Mali Deaths_Guinea Deaths_Liberia Deaths_SierraLeone \
19      6.0      1214.0      2963.0      1267.0

      Deaths_Nigeria Deaths_Senegal Deaths_UnitedStates \
19      8.0      0.0      1.0

      Deaths_Spain Deaths_Mali
19      0.0      6.0

```

9.3.3. Obliczenia uwzględniające brakujące dane

Załóżmy, że chcielibyśmy przyjrzeć się ilości przypadków dla wielu regionów. Można dodać do siebie wiele regionów w celu uzyskania nowej kolumny zawierającej te ilości.

```

ebola["Cases_multiple"] = (
    ebola["Cases_Guinea"]
    + ebola["Cases_Liberia"]
    + ebola["Cases_SierraLeone"]
)

```

Przeanalizujmy pierwszych 10 wierszy wyników obliczeń.

```

ebola_subset = ebola.loc[
    :,
    [
        "Cases_Guinea",
        "Cases_Liberia",
        "Cases_SierraLeone",
        "Cases_multiple",
    ],
]
print(ebola_subset.head(n=10))

```

	Cases_Guinea	Cases_Liberia	Cases_SierraLeone	Cases_multiple
0	2776.0	NaN	10030.0	NaN
1	2775.0	NaN	9780.0	NaN
2	2769.0	8166.0	9722.0	20657.0
3	NaN	8157.0	NaN	NaN
4	2730.0	8115.0	9633.0	20478.0
5	2706.0	8018.0	9446.0	20170.0
6	2695.0	NaN	9409.0	NaN
7	2630.0	7977.0	9203.0	19810.0
8	2597.0	NaN	9004.0	NaN
9	2571.0	7862.0	8939.0	19372.0

Możesz zauważyć, że wartość kolumny `Cases_multiple` została obliczona tylko wtedy, gdy nie było brakującej wartości w przypadku kolumn `Cases_Guinea`, `Cases_Liberia` i `Cases_SierraLeone`. Obliczenia obejmujące brakujące wartości będą zwykle zwracać brakującą wartość, chyba że wywołana funkcja lub metoda oferuje w obrębie swoich obliczeń możliwość zignorowania brakujących wartości.

`.mean()` i `.sum()` to przykłady wbudowanych metod, które mogą ignorować brakujące wartości. Metody te będą zwykle zapewniać parametr `skipna`, sprawiający, że wartość będzie nadal obliczana z pominięciem brakujących wartości.

```
# Domyślna wartość True powoduje pominięcie brakujących wartości
print(ebola.Cases_Guinea.sum(skipna = True))
```

```
84729.0
```

```
print(ebola.Cases_Guinea.sum(skipna = False))
```

```
nan
```

9.4. Brakująca wartość NA wbudowana w bibliotece Pandas

W wersji 1.0 biblioteki Pandas wprowadzono wbudowaną wartość NA (`pd.NA`). Gdy pisano książkę, funkcjonalność ta nadal była w fazie eksperymentalnej². Jej głównym celem jest zapewnienie brakującej wartości, która może być używana dla różnych typów danych.

Skorzystajmy z zastosowanego wcześniej zbioru danych `scientists` i sprawdźmy typy danych za pomocą atrybutu `.dtypes`.

```
scientists = pd.DataFrame(
    {
        "Name": ["Rosaline Franklin", "William Gosset"],
        "Occupation": ["Chemist", "Statistician"],
        "Born": ["1920-07-25", "1876-06-13"],
        "Died": ["1958-04-16", "1937-10-16"],
        "Age": [37, 61]
    }
)

print(scientists)

      Name  Occupation      Born      Died  Age
0  Rosaline Franklin   Chemist  1920-07-25  1958-04-16   37
1   William Gosset  Statistician  1876-06-13  1937-10-16   61

print(scientists.dtypes)

Name          object
Occupation    object
Born          object
Died          object
Age           int64
dtype: object

scientists.loc[1, "Name"] = pd.NA
scientists.loc[1, "Age"] = pd.NA
```

² Eksperymentalna wartość NA biblioteki Pandas:
https://pandas.pydata.org/docs/user_guide/missing_data.html#experimental-na-scalar-to-denote-missing-values.

```
print(scientists)

      Name      Occupation      Born      Died      Age
0  Rosaline Franklin      Chemist  1920-07-25  1958-04-16  37
1      <NA>  Statistician  1876-06-13  1937-10-16  <NA>

print(scientists.dtypes)

Name      object
Occupation  object
Born      object
Died      object
Age      object
dtype: object
```

Porównaj wyniki użycia atrybutu `.dtypes` w przypadku wartości `pd.NA` oraz wartości `np.NaN` podanej wcześniej w niniejszym rozdziale.

```
scientists = pd.DataFrame(
    {
        "Name": ["Rosaline Franklin", "William Gosset"],
        "Occupation": ["Chemist", "Statistician"],
        "Born": ["1920-07-25", "1876-06-13"],
        "Died": ["1958-04-16", "1937-10-16"],
        "Age": [37, 61]
    }
)

scientists.loc[1, "Name"] = np.NaN
scientists.loc[1, "Age"] = np.NaN

print(scientists.dtypes)

Name      object
Occupation  object
Born      object
Died      object
Age      float64
dtype: object
```

Ponieważ wartość `pd.NA` nadal jest w fazie eksperymentalnej, najlepiej sprawdzać w oficjalnej dokumentacji aktualne informacje o jej działaniu.

Podsumowanie

Rzadko się zdarza, żeby zbiór danych w ogóle był pozbawiony brakujących wartości. Ważne jest, aby wiedzieć, jak postępować z takimi wartościami, ponieważ nawet wtedy, gdy zajmujesz się kompletnymi danymi, brakujące wartości nadal mogą się pojawić w wyniku przeprowadzonego przez Ciebie procesu ujednolicania danych. W tym rozdziale zaprezentowane zostały niektóre z podstawowych metod stosowanych w procesie analizy danych, które mają związek z poprawnością danych. Po przyjrzeniu się swoim danym i ujęciu w tabelach brakujących wartości możesz rozpocząć proces oceniania, czy dane są wystarczająco wysokiej jakości, aby móc na ich podstawie podejmować decyzje i wyciągać wnioski.

Skorowidz

A

agregacja, 54, 195, 196
funkcje, 199, 202
metody wbudowane, 198
aktualizowanie pakietów, 395
algorytm KMeans, 352
analiza
PCA, 353
przeżycia, 323
dane, 324
wariancji, ANOVA, 336
anatomia rysunku, 99
ANOVA, 336
API, Application Programming Interface, 298
argument słowa kluczowego, 158
asercje, 189
aspekty, 124
tworzenie, 127
atrybut
.iloc[], 45, 54
.loc[], 43, 45, 54, 63
atrybuty obiektu Series, 65
automatyczne wyrównywanie, 69, 71, 73

B

biblioteka
Arrow, 294
cython, 366
Dask, 367
datetime, 265
matplotlib, 94, 100, 134
Numba, 163, 366

NumPy, 66, 116, 162
openpyxl, 85
Pandas, 35
pandas-datareader, 277
Pandera, 368
Polars, 367
PyJanitor, 368
regex, 263
scikit-learn, 299, 302, 315
scipy, 361
seaborn, 105, 129
Siuba, 367
sklearn, 314, 439
statsmodels, 298, 301, 303, 312, 317
xarray, 366
biblioteki
importowanie, 396
binarna zmienna wyjściowa, 310
błąd
AttributeError, 300
DeprecationWarning, 300
ValueError, 300
brakujące dane, 206, 223, 224
ignorowanie, 234
interpolacja, 231
określanie ilości, 228
pomijanie, 232
wypełnianie do przodu, 230
wypełnianie wstecz, 230
zastępowanie, 229
znajdowanie, 228

C

CAS, Computer Algebra System, 366
class, 334
CSV, Comma Separated Values, 84
czas wykonywania kodu, 366, 428

D

dane
  analizy przeżycia, 324
  dwuzmienne, 110
  kategorialne, 242
    metody, 243
  tekstowe, 245
  uporządkowane, tidy data, 141
  wielozmienne, 103, 120
darmowe zasoby, 372, 425
DataFrame
  części obiektu, 72
  części przeglądowe, 171
  modyfikowanie obiektów, 75
  tworzenie obiektu, 63
  wartości boolowskie, 73
  zastosowanie funkcji, 158
daty i godziny, 265
  biblioteka Arrow, 294
  częstotliwości, 283
  ładowanie danych, 269
  obliczenia, 273
  określanie podzbioru danych, 278
  ponowne próbkowanie, 290
  przesunięcia, 284
  składniki daty, 270
  strefy czasowe, 292
  wartości przesuwające, 284
  zakresy dat, 281
diagnostyka modeli, 329
dodawanie
  kolumn, 75, 174
  wierszy, 171
dokumentacja biblioteki seaborn, 133
dopasowanie wzorca, 257
dwukropek, 50
dwuzmienność, 101
dyspersja, 319, 446

E

edytor tekstu, 385
eksportowanie danych, 81
estymacja jądrowa gęstości, 107
etykiety indeksu, 306
Excel, 84

F

filtrowanie, 195, 208
format danych
  CSV, 84
  Feather, 86
  JSON, 88
formatowanie
  liczb, 254, 431
  łańcuchów, 253, 430
funkcja, 155
  .cut(), 436
  .head(), 287
  .merge(), 184
  .reindex(), 282, 287
  .tail(), 287
  .to_numeric(), 239
  compile(), 262
  concat(), 171
  count_non zero(), 228
  countplot(), 318, 320
  DataFrame.plot.box(), 139
  DataFrame.plot.hexbin(), 138
  DataFrame.plot.kde(), 137
  DataFrame.plot.scatter(), 137
  date_range(), 282, 284
  findall(), 261
  get_dummies(), 305
  glm(), 318
  isnull(), 222
  KaplanMeierFitter(), 324, 325
  lambda, 80
  LogisticRegression(), 314
  logit(), 312
  mean(), 199
  notnull(), 222
  np.mean(), 116
  numpy.mean(), 397
  ols(), 298

pd.DataFrame.from_dict(), 88
 pd.read_csv(), 84
 pd.read_pickle(), 83
 Pipeline(), 308
 poisson(), 317
 print(), 39, 41, 42
 range(), 48, 50, 414
 read_csv(), 36
 scipy.mean(), 397
 Series.plot.hist(), 136
 sns.boxplot(), 117
 sns.displot(), 108
 sns.jointplot(), 112
 sns.kdeplot(), 114, 115
 sns.lmplot(), 112
 sns.pairgrid(), 119
 sns.pairplot(), 119
 sns.regplot(), 111
 sns.scatterplot(), 123
 sns.violinplot(), 120
 to_datetime(), 266, 268
 to_numeric(), 240
 type(), 148, 179
 vectorize(), 429
 funkcje, 154, 410
   agregacji, 199, 202
   anonimowe, 164
   lambda, 164
   parametry arbitralne, 412
   parametry domyślne, 412
   wektoryzowane, 161, 162
   wyrażenie **kwargs, 413
   wyrażenie *args, 413
   wyrażeń regularnych, 256
   zastosowanie
     względem obiektu DataFrame, 158
     względem obiektu Series, 157

G

generatory, 414
 GLM, Generalized Linear Models, 310
 grupowanie, 54, 195, 210, 217
 grupy, 209
   iteracja, 211
   wybieranie, 211

H

histogram, 101, 106, 136
   residuów, 333

I

IDE, Integrated Development Environment, 387
 ilościowa zmienna wynikowa, 317
 importowanie
   bibliotek, 396
   danych, 81
 indeksowanie wierszy, 43
 instalacja
   języka Python, 378
   pakietów, 380, 394
 instrukcje warunkowe, 433
 interfejs biblioteki seaborn, 135
 interpolacja, 231
 IPython, 386

J

jednostki obserwacyjne, 178, 190
 jednozmiennność, 101, 106
 JSON, JavaScript Object Notation, 88
 Jupyter, 386

K

katalogi robocze, 388
 klasteryzacja, 351
 klastrowanie
   hierarchiczne, 357
   ręczne ustawianie progu, 361
   kompletne, 358
   metodą Warda, 360
   pojedyncze, 358
   z centroidem, 360
   ze średnią, 359
 klasy, 420
 kodowanie One-Hot, 307
 kolory, 120
 kolumny
   dodawanie, 147, 174
   dzielenie, 147, 149
   konkatenacja, 170, 174

kolumny

- łączenie, 149
- utrwalenie, 145
- utrwalenie pojedyncze, 142
- zawierające wiele zmiennych, 146
- zmiennie, 150
- kompozycje, 129
- komunikat SettingWithCopyWarning, 422
- konkatenacja, 170
  - kolumn, 174
    - z różnymi wierszami, 177
  - wierszy, 171
    - z różnymi kolumnami, 175
- konteksty wykresów, 132
- kontenery, 400
- konwersja danych, 237
- krotka, 401
- kryterium informacyjne
  - Akaikiego, 336
  - Bayesowskie, 336
- krzywe Kaplana-Meiera, 324
- k-średnie, 351

L

- lambda, 164
- LASSO, 345
- lista, 400
  - składana, 182, 408
- LOO, Leave-One-Out, 339

Ł

- ładowanie
  - danych, 223, 269
  - wielu plików
    - lista składana, 182
  - pętla, 180
- łańcuchy, 245
  - dzielenie, 246
  - formatowanie, 253, 430
  - metod, 426
  - ostatni znak, 247
  - wycinki, 248
  - wycinki przyrostowe, 249
- łączenie
  - danych, 169
  - zbiorów danych, 169

M

- mapy pojęć, 375
- matplotlib, 94
  - anatomia rysunku, 99
  - dane wielozmienne, 103
  - dwuzmienność, 101
  - jednozmienność, 101
  - podwykresy, 95
  - wizualizacja danych statystycznych, 100
- metoda
  - .agg(), 199, 202, 204
  - .aggregate(), 202, 209
  - .apply(), 76, 154, 156, 159–161, 164, 287
  - .assign(), 79, 80
  - .astype(), 238, 240
  - .copy(), 239
  - .describe(), 67, 198
  - .drop(), 81
  - .fillna(), 207, 229
  - .filter(), 208, 209
  - .first_valid_index(), 287
  - .format(), 431
  - .get(), 402
  - .groupby(), 55, 195, 198, 207–210, 213
  - .head(), 39
  - .info(), 303
  - .interpolate(), 206, 231
  - .isnull(), 228
  - .items(), 403
  - .join(), 184, 251
  - .nunique(), 58
  - .print_summary(), 326
  - .reindex(), 227
  - .reset_index(), 57, 214
  - .save(), 82
  - .set_xlabel(), 99
  - .shift(), 288
  - .split(), 147
  - .splitlines(), 251
  - .str.split(), 149
  - .sum(), 229
  - .summary(), 298
  - .tail(), 45
  - .to_csv(), 84
  - .to_dict(), 87
  - .to_excel(), 85
  - .to_feather(), 86
  - .to_json(), 88

- .to_pickle, 82
- .transform(), 209
- .value_counts(), 58, 229
- count(), 228
- fig.set_tight_layout(), 97
- fig.tight_layout(), 97
- match(), 262
- Path.glob(), 181
- plt.plot(), 94
- sns.histplot(), 106
- str.replace(), 261
- strptime(), 268
- strptime(), 268
- metody
  - agregacji, 198
  - danych kategoryalnych, 243
  - eksportujące obiekty DataFrame, 91
  - łańcuchowe, 249–251
  - obiekту datetime, 274
  - obiekту Series, 65–67
  - sekwencyjne wywoływanie, 426
- model proporcjonalnego hazardu Coxa, 326
  - testowanie założeń, 327
- modele
  - diagnostyka, 329
  - GLM, 310, 321
  - liniowe, 334
  - liniowe uogólnione, 310, 321, 337
  - residua, 329
- moduł concurrent.futures, 366
- modyfikowanie
  - kolumn, 76, 79
  - podzbioru danych, 422

N

- nawiasy
  - klamrowe, 402
  - kwadratowe, 39, 400
  - okrągłe, 77, 260
- normalizacja, 190
- notacja z kropką, 42
- notowania giełdowe, 277
- Numba
  - wektoryzacja, 163
- NumPy, 66
  - wektoryzacja, 162

O

- obiekt
  - DataFrame, 63, 72
  - datetime, 265
    - metody, 274
  - DatetimeIndex, 279
  - MultiIndex, 214
  - numpy.ndarray, 66
  - Series, 62, 63
  - timedelta, 273
  - TimedeltaIndex, 280
- obiekty biblioteki
  - matplotlib, 134, 135
  - seaborn, 135
- określanie podzbioru wierszy, 43, 45, 53
- operator *, 334

P

- pakiety
  - aktualizowanie, 395
  - instalowanie, 394
- Pandas
  - DataFrame, 35
  - struktury danych, 61
  - tworzenie wykresów, 136
  - typy danych, 38, 91
- panele kontrolne, 369
- parametr inplace, 79
- PCA, Principal Component Analysis, 353
- peklowanie, pickle, 82
- pętla, 180, 406
- Pipenv, 392
- pliki
  - .csv, 36, 84
  - .p, .pickle, .pkl, 82
  - Feather, 86, 87
  - JSON, 88
- podwykresy, 95
- ponowne
  - indeksowanie, 226
  - kodowanie, 229
  - próbkiowanie, 290
- potok, 307
  - Pipeline(), 308
- potrójne apostrofy, 156

program

- cProfile, 366
- MATLAB, 361
- snakevis, 366
- projekt Apache Arrow, 87
- przekształcanie typów, 237
  - do postaci obiektów łańcuchów, 237
  - do postaci ramki danych, 266
  - w kategorię, 242
  - w wartości liczbowe, 238
- przypisanie wielokrotne, 416
- publikowanie, 368
- pusty łańcuch, 222
- Pyenv, 392
- Python, 386

R

- ramka danych scientists, 65
- regresja
  - dwumianowa ujemna, 319, 446
  - grzbietowa, 346
  - LASSO, 345
  - liniowa, 297, 443
  - logistyczna, 310, 435, 445
  - Poissona, 317, 446
  - wielokrotna, 301
- regularyzacja, 343
- relacje par, 119
- replikowanie wyników, 442
- residua, 329
- rozgłaszanie, 69, 73
- rysunki, 95, 99

S

- scalanie
  - typu „jedna z jedną”, 185
  - typu „wiele z jedną”, 186
  - typu „wiele z wieloma”, 187
  - zbiorów danych, 183
- seaborn, 105
  - aspekty, 124
  - dane dwuzmienne, 110
  - dane wielozmienne, 120
  - dokumentacja biblioteki, 133
  - interfejs, 135
  - jednozmienność, 106

- kompozycje, 129
- style, 129

Series

- atrybuty, 65
- brakujące wartości, 225
- metody, 66, 67
- modyfikowanie obiektów, 75
- tworzenie obiektu, 62
- wartości boolowskie, 67
- zastosowanie funkcji, 157
- sieć elastyczna, 347
- skalary, 70
- składnia wycinków, 50
- słownik, 87, 202, 402
- słowo kluczowe class, 334
- sprawdzanie kolumn, 39
- strefy czasowe, 292
- struktury danych biblioteki Pandas, 61
- styl kodu, 398
- style, 129, 130
- szablony projektowe, 384

Ś

- średnie grupowane, 55
- środowiska systemu conda, 390

T

- tablice, 418
- transformacja, 195, 204
- transformacje, 333
- tworzenie
  - aspektów, 127
  - obiektu DataFrame, 63
  - obiektu Series, 62
  - wizualizacji danych statystycznych, 100
  - wykresów, 93
    - biblioteka Pandas, 136
- typ danych
  - DataFrame, 35
  - ndarray, 65, 418
  - Series, 62
- typy danych, 236
  - biblioteki Pandas, 38
  - przekształcanie, 237
  - wyjściowych, 91

U

uczenie maszynowe, 368
usuwanie kolumn, 81

W

walidacja krzyżowa, 349
k-krotna, 339
wartości brakujące, *Patrz* brakujące dane
wartość
NA, 234
NaN, 142, 221
NaN, 287
wektory
o różnej długości, 70
o tej samej długości, 69
z liczbami całkowitymi, 70
ze wspólnymi etykietami indeksu, 71
wektoryzacja
biblioteka Numba, 163
biblioteka NumPy, 162
wiersz poleceń, 382, 385
wiersze
dodawanie, 171
wybieranie kolumn, 39, 47
wycinki, 50, 248, 249, 404
wydajność, 366
wykres, 58
dywanikowy, 107
gęstości, 107, 137
gęstości dwuwymiarowy, 114
ilościowy, 109
k-średnich, 355, 357
kwantylowy K-K, 332
łączone, 112
przedziałów sześciokątnych, 113, 138
pudełkowy, 102, 117, 139
punktowy, 101, 104, 110, 137
skrzypcowy, 117
słupkowy, 109, 116
wykresy
rozkładu, 108
tworzenie, 93
biblioteka matplotlib, 94, 100
biblioteka seaborn, 105

wynik standardowy z, 204
wyrażenia regularne, 255
dopasowanie wzorca, 257
kompilowanie wzorca, 262
zastępowanie wzorca, 261
znajdowanie wzorca, 261
wyrażenie
**kwargs, 413
*args, 413

Z

zakresy, 414
zastępowanie wartości, 424
zbiory danych, 36
dzielenie, 178
łączenie, 169
pobieranie, 380
scalanie, 183
zbiór danych, 36
ACS, 317, 435
Anscombe'a, 95
bladder, 324
Ebola, 266
Gapminder, 36
tips, 236
titanic, 311
zintegrowane środowisko programistyczne,
IDE, 387
zmiennie
dwuaspektowe, 126
fikcyjne, 305
jednoaspektowe, 125
kategorialne, 303
w bibliotece scikit-learn, 305
kategorialne w bibliotece statsmodels, 303
znak tyldy (~), 298
znaki
podziału wiersza, 398
specjalne wyrażen regularnych, 256

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

ANALIZUJ ZBIORY DANYCH I ODKRYWAJ UKRYTĄ W NICH WIEDZĘ!

Wprawny analityk potrafi się posługiwać zbiorami danych o wysokiej dynamice i różnorodności. Działanie to ułatwia biblioteka *open source* Pandas, która pozwala, przy użyciu języka Python, zrealizować niemal każde zadanie wymagające analizy danych. Pandas może pomóc w zapewnieniu wiarygodności danych, wizualizowaniu ich pod kątem efektywnego podejmowania decyzji i analizowaniu wielu zbiorów danych.

Oto drugie, zaktualizowane i uzupełnione wydanie przewodnika po bibliotece Pandas. Dzięki tej przystępnej książce nauczysz się w pełni korzystać z możliwości oferowanych przez bibliotekę, nawet jeśli dopiero zaczynasz przygodę z analizą danych w Pythonie. Naukę rozpoczniesz z użyciem rzeczywistego zbioru danych, aby wkrótce rozwiązywać złożone problemy danologii, takie jak obsługa brakujących danych, stosowanie regularyzacji czy też używanie metod nienadzorowanego uczenia maszynowego do odnajdywania podstawowej struktury w zbiorze danych. Pracę z poszczególnymi zagadnieniami ułatwia to, że zostały one zilustrowane prostymi, ale praktycznymi przykładami.

W książce:

- importowanie i eksportowanie danych, przygotowywanie ich zbiorów
- tworzenie wykresów za pomocą bibliotek *matplotlib*, *seaborn* i Pandas
- konwersja typów danych
- skalowanie operacji przetwarzania danych
- zaawansowane możliwości biblioteki Pandas powiązane z datami i czasem
- dopasowywanie modeli liniowych przy użyciu bibliotek *statsmodels* i *scikit-learn*

Dr DANIEL Y. CHEN jest wykładowcą na University of British Columbia. Prowadzi też zajęcia edukacyjne z zakresu danologii w firmie RStudio PBC. Współpracował z organizacją The Carpentries jako instruktor, prowadzący szkolenia, opiekun materiałów lekcyjnych i kierownik odpowiedzialny za utrzymanie społeczności.

Helion
ul. Kościuski 1c
44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
helion@helion.pl

KOD KORZYŚCI
Sięgnij po więcej! ▶

ISBN 978-83-289-0151-3

9 788328 901513

Cena: 109,00 zł

 Pearson
Addison-Wesley